

Душко Новаковић

ИЗ ВЕЧНЕ ПЛЕВЕ

МУШКО КРШТЕЊЕ

ФЛЕШ

Спреда, позади, одозго, по шавовима сукнене одеће
Око дугмади и доле око опута и штављених опанака
Светлост их још држи, секунду после блеска –
Руке превучене варикином, још испружене некамо
У правцу прсног крајолика начетог претећом тмином
Чучнути, њихове фаце исписнички су сравњене
Укундачене једна до друге у редове посмртних маски
Извучених из кишног јарка пацовских озверења
Све је на њима саобразно скриблованој палби
Где воштане фигуре покрећу те своје калемарске прсте
Као изиграно порекло својих свадбених стихара
Овако осветљени и са овом пометњом која диже
Блатњаво бусење косе изнад забаждареног трупла
Од запршке мяса и олова, док се то војничко кување
Убрзо не нађе за сто мрсимуд-фелџтонисте
Прерађено у суво лапрдање папкарске полемике

О бројевима а не о мртвима који жаловито говоре:
О, удаљите нас од мртвих где мртви не смемо остати
Пустити нас да таин свој ломимо као слабост жетве
У молби само једној под испокршеним небом:
О, вратите нас да клекнемо крај наше стоке у мужи
Овакви какви јесмо у започетом нагађању бројења
Колико ће прегорелих живота икад обновљено бити
У причи која временом почне да одудара од себе
Придодавањем или брисањем, иако су њени мртви
У свему мртви, ускладиштени, по реду отпремљени
До задњег оног у шуми дахтања младог курира
И узбуне и гашења ватре на рубу оперативне зоне
Кад навијамо из даљине да су се повукли на време
И брзо склупчали замаскирани у метална тела мољаца
Јер ове каше од тканине и дробова и нису праве завршнице
Нама треба за сутра нешто чвршће од њихове смрти
Нешто што се бразди може утурити као семе.

ЛУМПЕНИ

Ко их је видео, видео је
Обдареност вештином мајмунства
Верање по крошњама и крововима
Дреждање по димњацима топлана
А онда и видрасто, склиско
Претрчавање преко рушевина
И прекустурених штркаља крана;
Ускакање и још брже искакање
Кроз ватрене јегуље и ковитлаце
Распамећених мехова пожара

Док их њушке камера зумирају
Како у сагнућу преносе
Тела начичкана шрапнелима
Катранисано ткиво нације
Док још могу у рату да буду
Оно што ни не сањају у миру –
Осовине у структури Кампање
На екранима и по радио постајама
Клисуре уписане у спомен
Новог Термопила века.

Ови одрпани и стално вашљиви
Ови за које се у шали говорило
Да су то они исти мишеви
Који се по ђумезима коте на кило
И математичком прогресијом шире
Али сад, у арени пустолова
Чине да будемо изненађени
Лукавством с којим одбијају
Хорде Магога и Молоха,
Софи-локаторе Мардока
Чудесно ослоњени на веру у поготке праће
Јер их беше, лумпена, као плеве
Као плеве после вршидбе на гумнима
А рат у свему дијареичан у главама Алијансе
Брзао је да се у некој од већница
Брисела или Париза, откупи, преко Олбрајтове
За сраћку, тако што ће почети
Да отплаћује мртве на рате
Најпре у хигијенским пакетићима
И средствима за умирење мозга

А њих по хитном поступку
Јер се важност одбрамбене линије
Преко ноћи изгубила
Врати у првобитно стање багателисаних бића
Мољакању и црвопузању
По владиним и невладиним бироима
Док их још камера стидљиво открива
Како псетаре око депонија и хаустора
После тих умилних и саосећајних
Намамљивања у перверзна купатила

Док штампа још није узела нашироко да меље
То бедно жицкарање по прометницама
Мада, најрадије бисмо их шутнули
У те дезертерске зглобове и груди
Те босанско-косоварске групе
Што се увече, кад на *Пинку* блесну
Ривије пуначких стидница
Повлаче у напуштене тунеле
И пијанче и гуркају се на редаљку
Са депресивним клиторис-мамицама;
Макар да су ушли у бизнис са воћем

Или надопунили рупе у образовању
Пуно је евро-комесаријата радило на томе
Да изађу из фазе учаурених униформи

Ови за које рекосмо да их има попут плевe
И на непрегледним пољима асанације
У удесу који је класичан и епски окамењен
Где се нико не радује, уопште не весели
Повенућу осветничких доктрина
Шуштању „Дон Перињона” по дипломатским чашама
У миру који допушта да забораве какави су били
Својствени сами себи, што се управо не збива
Овима који у свему успевају да мрзе мир
Убеђени да ће сутра, ако се рат понови
У истим или сличним околностима, окренути леђа свему
Удаљавајући се као приказе, од себе и од других
На метлама које не дотичу земљу а неосврнуто лете.

ВЕРИДБА

Био је такав бол, налик ударцу пеглом у потиљак
Спуштању фиранги на прсте, тупом гиљотирању
Није успео ни да се окрене и види извршитеља казне
Кад се зарио челом у плочник и осетио да се ноге
Не уклапају ни као патрљци у стари поредак тела –
Висиле су без њега на дрвету, на метар једна од друге
Неважно у том часу необуvene и бушних чарапа

Два дана после обреда, упицањен у новом оделу
Стаде да струји раширен, налик падобранцу у скоку
Кроз сверу препуну светлосних рибица и конфета
Била је то вечност, прочитао је у једном чланку
И одједном као у причи, после страхотног бубњања у ушима
Што се може објаснити притиском тела које слеће
Нађе се положен до једне мале и осмехнуте девојке
Безубе и ћелаве, са грудима као плоха за цртање
С оног света Јулије, у свему преобраћена у старку
Стањених, реуматичних удова, коже пепељаве од отрова

Прво му она приђе, прво се она диже из очуване венчанице
Опшивене карнерима, прво га она замоли да не обраћа пажњу
На човека који долази да брише чађ са њене слике

Претходно запали свећу, нешто нагнут радуцка грабуљицом
Подно њених ногу где ђикљају коров и пиљевина
Некад пуролом из стубе гланца потамнела слова –
Гробови су иначе као кухиње брзо се запусте без чишћења

Тако се, тај мртви пар дружио, чаврљао о свему
Месецима онокрај својих, коштаних избочина
У једном тренутку рукавци пропадајућег ткива
Који теку један у другог и мешају се, квасац и брашно
Док с пролећа не посташе обоје нужна допадљивост смрти
Бивање у свему што се ничим не може објаснити живима
Ни простором који потхрањен не подлеже сентименту
Ни времену које је мртвима акустично на посебан начин
Играш валцер, без музике и карташ се, без карата

Датум кад су се тачно загрлили и страсно, пубертетски
Прешли у смртну заљубљеност, беше ли то календарски пре
Или после Духова, или Ускрса, ко ће га знати?
Тек сваки се његов део, кроз даске помеша с њеним
Карлица с карлицом, ребра уклештише с њеним
Чашице колена најнежније налегосе једна на другу
Чак се и обрве, геометријски, пресликаше исте у исте
Шта се збило са борама? Нигде ни једне на лицу
Неодвојиви беху до тачке где се мешају са земљом

Два надгробника горе квадратна, мермер бели и црни
А скупа, у стомаку, близанци, мушког и женског пола
Леже без посмртне тежине, у овладаном постојању сећања
Које овде живи од тишине, јер ово је ипак коначиште
Окружено бетонском оградом, са попереним металним шиљцима
И задушном црквицом у средини – стајанком за сузе и молитве
Где човек не може а да не помисли док се удаљава од капије
Да највише зависи од земљиног уздржавања од контракције
Колико ће векова у материци верени остати њих двоје.

ЈУСТИЦИЈЕ МАГНИФИКЕ

Тишина не ужасава парцеле
Парцеле ужасава цвеће
Маргарите, шафрани, камелије –
Бокори који се буде и траже
Да буду говор који стално

На ледини понавља своје не
Подрхтавано батом са хоризонта

Јер виде испод земље што ми
Не умето нити можемо видети
Типичне остатке пчела, саће њихово коштано
А ове су, као да желе прхнути
Јустиције магнифике, на пример
Никле уместо питања:
Где потражити душе, родитељи драги
Деце прерађене у латице, ових тулипана.

НОЋНЕ ТОПОВЊАЧЕ

Хитро се искрадају са веза, брзо удаљавају
Топовњаче из базе у Зеленици
Једва, једва се већ назиру кришке
Преко упијача заљуљане месечеве воде

Ускоро, ускоро из мрклине, отуд
Доспева неко поспремање, вентилско пиштање
Трчкарање по палуби, премештање
Сандука, сандука из утробе гмазова

Ускоро стиже и шкљоцање, разгнута испод мреже
Челика компоновног да рига
Иако би се рекло да су то, због размака
У миљажи, орахове, орахове љуске на мору

Да, орахове су то љуске на мору, тако вежбају
Тако момци морају да вежбају сланим асфоделом
Али морају ли баш тако брзо, иако нису варвари
Тако брзо и невероватно полетно према варварству да хитају.

ПРОЂЕ И ТРОЈАНСКИ, ОПСАДНИ...

Прође и тројански опсадни
А они се нису у своје
Вратили чежњиве Итаке
А ни међу мртвима се не броје

Биће да склоњени иза гребена
Чекају тренутак који знамо
А с битком код Аустерлица
Повезан је, нема их ни тамо

А можда у слоју, под пружењем
Припремају блиц-искрцавање
У тмурно јутро Нормандије –
Сигнали, амфибије, пребројавање...

Или већ напалм журбено
У шкрипућој механици рила
Брсте површине Азије
До самих вавилонских жила

Кажу, виђени код Порт Саида
У нереду почели су да беже
А због Фокланда лејди Тачеровку
Стаде кнедла у грлу да стеже

На топ-шансу, као бестселер, чекају
И кад је њој мало наде
Но, занимавају се они у ИРИ
Што бољу темпирану да ураде

А као Швејк доброћудни један
Свом дому на ручак хита
Ал чим га Марс позва, на столу
Остаде да се бајати пита

Слично и Килрој у стану
Остави своју ђубасту куцу
Нарисан, дрхтурећи од срца
Припаса омиљену пуцу

Тако у њиховом послу
Лишавање добија на тежини
И још гадније у кланац-заседи
Очи просуте по тмини

Па реши ту недоумицу своју
Око начелног уверења
Да морају макар и невидљиви
Бити тамо где се не мења

Упосленост око жртве
Која се и теби у нечем даје
Осетиш ли да ти се мозак
Сведен на чељуст не каје.

ДУХ ПРОГРЕСА

Републиканска навико, покрету, прљавих тежачких маса
Из преиндустријских времена околиона у пеленама
Одустајем од твог смисла, разуверен и не више млад
А и стално су омањивали твоји фитиљи у побуњеничком мраку
И поспрдни цвилеж коморе вио се као препродавани циркус
Без сумње, у снази духа демонстрирала си метод акције

А нисам ни овлашћен да подстичем, изанђао сам борбене зубе
Те могу само да се жалим кланцима и медвеђим пећинама
Плећки сушене браветине, и вас, мада ми се смејете
Први звончићи вирнути из снега зацапканог шапама
Старачки посаветујем да се чувате тамних авакса
То су птице развијене слушности и енциклопедијског образовања.

КОНФЛИКТ - ТУЧА

Око чега ћемо се сложити са собом, да ли доиста знамо
А да угроженост обострану баш гадно не повећамо.
Што свикли нису на нас, поприлично нас већ брине
А њих што питамо: Господо, те златне славине
Откуд вам? И одећа модних еснафа, целом свету знаних
Штофара марке Версаћи, Диор, Рабан, Армани.

Па и кад су ван видног поља, опет нас по мозгу чупка
Бахато пурњање томпуса крај нечијег стриптиз пупка
И у сновима нас домаме, да вирећ кроз летње живице
Гледамо како кркају јастоге и поховане тартуф гљивице
Задивљени бејасмо ли од те гастрономске финоће
Цоктањем уста после цугова вина специјалне каквоће

Јесмо ли преврнули очи, обневидели од јарких боја
Колача воћних, ролата, те коњака ројал-соја
Хоћемо ли научити тај покрет стављања новчанице
Под салвет подметнуте тацне, ил потпис преко картице?
Или се задржимо на систем тресни га директно у лице
Тако да му излете на уста сви надеви јаребице

Кад би језик барем могао те ствари без конфликта рећи
Не потежући за плувачком, мотком, каменом већим
Него мудро стави до знања у вези опште грехоте
Колики је јад обузео наше опустошене животе
Из фразе прешли су доиста у трајну истину боли
Падај, скапавај, бауљај до свог уличног ћошка, моли

Показуј налазе лекарске, овитке рендген-мрље
Увид у стање леша, заправо канцерне крље
Надуте као стомак у стомаку, без обзира на статистике
И рекла-казала утопију како се већ згоде прилике
Па какво решење се овде у спорењу страна нуди
Где треба да суди неко ко никад часно не суди

Никаво, будући да мало шта доспе до опроштајне доброте
Гажено што би, рушено у пучком плесу похоте
Докрајчивано, ноћу, кад руља, крвожедна, од спрата
До спрата, потискује оне за које нема одступничких врата
А читалац ако ишта може од предоченог да научи
Јесте безмеран оновски инат у тој трибалској тучи.

СИНОЋ, ПРИ ИСТЕКУ УЛТИМАТУМА

Синоћ, при истеку ултиматума, после завијања сирене
Прибрани од паничне трке на травњак смо сели
Силуете јадне у мраку, окапине које су задржале
Кошчице зуба за цвокотање и цвилеж увели
Тад алкос неки по нама подригну вест најновију
Већ црноморска флота хита, Босфор је прошла
А чова, препознах га, пензос, сушичаво рече
„То Рује нама дугују због покојног друга Тита”
А студент права, свезнадар, ускочи и додаде: „Кина
Спрема се да на Савету тресне о говорницу свој вето”
Мада, на толико даљине, одбруси Иштван Керењи
Жутаћима се, брале, баш фућка на све то

Сненост нас обухвати, мук, цео сат нико ништа
Тек само комешање душа, па онда псовка излете
На споменути Кеј Д Орсеј, шта може Ширак да учини
С обзиром да смо са Галима, још од пада Бастиље
Ма још од Астерикс-Обелиска једнаки у величини
И са Грцима, знате случај са смакнућем Риге од Фере
И то око Хетерије, а шта тек да се каже за Видо
И Зејтинлик и Нану Мускури – профа са седмог збори
О вези са јужним ортодоксима, потомцима Зевса
Који као и ми не могу ни гаће да обуку без мита
Сликовито он се изрази о укусу јела без соли
И биће да је понеко и био спреман да у том часу погине

Но брзо се угаси тај пламен хеленског сокољења
Како се која кап росе станила по нама
И сан нас смлаћивао онако увијене у ћебад и капуте
Иако се пролеће, рукописно, врло одмакло од зиме
А несврстани некоме се омаче, као прдеж потуљени
Но други глас му одбруси да може све те црње
Да проследи, једног по једног, у кревет својој жени
Опет се закопчасмо у ћутњу, претресање помоћи стиже
До нулте тачке наде, са значењем: „Нико нас не чује”
А напад који је већ био прешао државне границе
Нимало, иначе, законит, тресну нас пре иједне бомбе
Спознајом да Бог са Америма ту тактику комбинује!

МАДА МУ ЈЕ ЦРКВЕЊАК ОБЕЋАО

Тако се вратио кући: стрељан, но жив, али збуњен
Јер вод је шкљоцнуо на празно, тако је било
Сад приспео кући настоји некако да заспе, али тешко
Радост укућана, родбине, посете колега с посла
А неспавање се одужило, седативи не помажу
Постоји само трњење, неки осећај под отеченим капцима
Како се умор мучи у његовом претрашеном месу
Будном, разуме се, и самом; до малопре говорљива уста
Сад су као сашивена, да не би испуштала крикове
О лицу му висе по две кесице подочњака жабљих
Препуне устајале несанице; никад, данима, приправан
Да одлучно приђе огледалу, ни огледало њему
Било би то упадање у клопку сталних нестајања лика

Мада му је црквењак обећао на самом богослужењу
Да ће као вода замућена, кад се талог слегне
Опет избистрити себе, наспрам Господинове бистрине
И схватиће што сад не схвата, шта је Он тога дана
Учинио за свог сина, на рубу колебљиве намере
Вративши га целог кући, да буде поновљени сразмер
Невиности пшеничног класа и чудо прогледаног Лазара
А не растројеној домовини досије препун ћорака
Са рупама којих нема, а могле су, на пар секунди
Задобити га да буде врећа у њеном обредном крклању
Иако та танад још увек на невиђено разарају
Двоструко жешће кад их покрене помисао да је све
У тој реквирираној пескари на школску приредбу личило.

КАТАСТАСИС

У истој олујној брзини и истим замасима крила
Напред лете новине, а прате их сенке из Хада!

НЕНАДНО ОПКОЉЕНИ БЕЈАСМО

Ненадно опкољени бејасмо
Жагором луксузних кафића
Кикотањем из секси-шопова
Блештавим светлима реклама
Маркета дуж главне авеније
Неко тад рече забезекнут
Боже, кад ли смо то пре умрли!

ПОПУЛАЦИЈЕ

Одмах после Дејтона стиже олакшање код суседа
Више то нису демони који не дају Европи мира
Већ државе, количински, прве по броју инвалида
И проценту анемичне деце на упоредном графикону
Сороша; ривали по цревним поремећајима
Такође мокрењу у кревету, цветању црних приштева
Искорењених у реформисаном свету, рај за гајгеру

У једном тренутку једна – крдо потерано у стампедо
А не неко ко је изродио у споју стена и воде
Светог Николу Теслу струје – нужно је било да изгуби
Пазите, четири рата и буде стављена под надзор
Савезничких конзилијума, са сталним коминикеима о томе
Каквим темпом напредује, у смислу оздрављења
Обећано самопоштовање свог и бола учињеног другима

Чак и кад су експерти за крвне деликте, за столом у Стразбуру
Оптимистичку прогнозу давали – некако ће се ипак извући
Још је ту било параноје, опрезних отварања пакета
Запитаности хоће ли успети да постане социјална маса
Која се гнуша својих идеја, па неће ни смети, ни имати воље
Да замахне на све те муве, попале по инфицираним ранама
Или следи аутаназија, а претходно још мало гадних електрошокова
Запада

ФАЈЛ

Архивирају се у мени скупа
Век и миленијум
Царство кинеско са својом
Затрпаном али стојећом војском
И царство бољшевичко посејано
У опружености тајге

После пада надреализма, после
Трансплатације срца и клонова
Године ми прохујаше брзо
Као пакет-аранжмани *Пуџника*
А морао сам постати део
Вивисекције, остипације, теоманије

И тражити од самог себе разумевање
Што постајем метузалем, оче
Неизлечен, као и ти оче
Од врелог додира жена
И њиховог језика око палца. О, да
Стално после тога о чавле обешени смо били!